

Echte verbondsprediking stelt mensen niet lichtvaardig gerust

Verzegeling aan alle dopelingen

Ds. W. van Sorge

Ds. Moerkerken herinnert aan de scherpe polemiek van ds. G. H. Kersten tegen de binnen de Christelijke Gereformeerde Kerken levende driebondenleer, een leer die door ds. Kersten als "verbondszenuwend" getypeerd werd. Ook wijst ds. Moerkerken op de zes synode-uitspraken van 1931 waarin de Gereformeerde Gemeenten zich rekenschap geven van hun positie in deze strijd. In een van deze uitspraken komt naar voren dat het verbond der genade onder de beheersing staat van de uitverkiezing ter zaligheid en dat het wezen van het verbond daarom alleen de uitverkorenen Gods kan gelden en niet het natuurlijk zaad.

Het is duidelijk (en dat was ook al eerder gebleken) dat ds. Moerkerken zich bij deze uitspraken van harte aansluit en ze met klem verdedigt. Voor mijn besef is het jammer dat die oude strijd weer zo veel aandacht krijgt en dat de verschillen zo benadrukt worden. Het lijkt me in 't algemeen vruchtbaarder om nadruk te leggen op wat onderling verbindt dan op wat scheidt. Overigens ontken ik niet dat ook aan het laatste aandacht mag worden gegeven.

En nu ds. Moerkerken deze zaak aan de orde gesteld heeft, meen ik hierop een reactie te mogen laten horen. De vraag die op mij afkwam was: In hoeverre hebben christelijke gereformeerden (de schrijver van dit stukje is predikant in deze kerken) zich de oude en nog steeds als actueel beschouwde verwijten aan te trekken? Laat ik het dan maar meteen duidelijk zeggen: Wij geloven van harte datgene wat Petrus in zijn pinkstertoespraak zegt (Handelingen 2:39) en wat ook in ons doopsformulier geciteerd wordt: "Want u komt de belofte toe, en uw kinderen, en allen die daar verre zijn, zovelen als er de Heere, onze God, toe roepen zal."

Het gaat niet aan om in de lijn van ds. Kersten de uitdrukking "allen die daar verre zijn" als een beperking te lezen - het gaat juist om een verruiming: wie de Heere ook maar roepen zal. Er is wel degelijk bijbelse grond om te geloven dat de Heere tot de kinderen met Zijn verbondsbelofte komt en dat de doop deze belofte aan ieder van hen persoonlijk verzegelt. "Gods beloften zijn voor ieder kind hetzelfde en ze zijn betrouwbaar; we kunnen ervan op aan dat Hij meent wat Hij zegt" (ds. J. H. Velema).

Inwilliging

Dit is geheel in de lijn van Schrift en belijdenis en ook van de liturgische formulieren van de kerk. Een andere zaak is het, dat lang niet alle bondelingen komen tot inwilliging van het verbond, maar onbekeerd blijven voortleven.

Er zijn inderdaad tweeërlei kinderen van het verbond. Dit is een zaak van grote ernst, die volle aandacht verdient. Echte verbondsprediking is daarom niet oppervlakkig, niet een boodschap die de mensen lichtvaardig geruststelt, maar die laat doorklinken wat in Hebrëen 2:3 staat: "Hoe zullen wij ontvlieden, indien wij op zo grote zaligheid geen acht nemen?" Dit laatste komt echter niet in mindering op het feit dat ook de laatstgenoemden het teken en zegel van Gods verbond dragen en dat de Heere ook tot hen met Zijn belofte komt en dat Hij het méént.

Verder is er mijns inziens alle reden om -naast het werkverbond- te spreken over het verbond der verlossing en het verbond der genade. In dit verband schenk ik geen aandacht aan een vierde verbond dat te noemen zou zijn: het natuurverbond. Het verbond der verlossing omschrijf ik met anderen als volgt: "De overeenkomst van eeuwigheid tussen de drie Goddelijke Personen over het herstel van het Godsrijk en de verlossing van de uitverkorenen." Zowel van christelijke gereformeerde als van andere zijde is meermalen erop gewezen, met een sterk beroep op wat de Schrift zegt, dat dit verbond niet vereenzelvigd mag worden met het verbond der genade. In dit kader kan ik er niet nader op ingaan. Van de vele lectuur die over deze materie ooit verschenen is, zou ik speciaal willen wijzen op de uitgave "Verbond en verkiezing" van dr. J. van Genderen (Kampen, 1983): een boekje waarvan mijns inziens het bijbels en confessioneel gehalte hoog te noemen is.

Het is jammer dat men voor een bijbelse verbondsvisie het woord "drieverbondenleer" uitgevonden heeft: een woord dat een negatieve gevoelswaarde heeft. Nog meer te betreuren is het wanneer de opvatting van 1931 als de enig legitieme wordt uitgedragen en men met gefundeerde kritiek, die vaker dan eens op deze visie uitgebracht is, niet z'n winst doet.

Vooraf hierom is dit jammer, omdat verscheidene christelijke gereformeerden (ook ik) een geestelijke affiniteit met de Gereformeerde Gemeenten gevoelen en evenals zij nadruk leggen op de toepassing van het heil door de Heilige Geest.

Breuklijnen

Het viel mij op dat ds. Moerkerken in zijn slotconclusies onder andere schreef: "Er zijn binnen de gereformeerde gezindte breuklijnen aan te wijzen die niet mogen bestaan. Het minste wat zou

moeten gebeuren, is dat wij meer met elkaar gaan spreken. En met respect óver elkaar gaan spreken." Dit lijkt mij een uiterst waardevol advies. Ik wil deze broederlijke raadgeving ter harte nemen en maak meteen concreet wat ik bedoel.

Een dag na het bewuste artikel, op 30 december, stond er van de hand van dezelfde predikant een meditatie over Openbaring 10:6b in het Reformatorisch Dagblad; bijbels, ernstig, appellerend, waarschuwend, bemoedigend. Een boodschap waarmee ik van harte instem. Verschillen in dogmatisch inzicht hoeven blijkbaar toch een geestelijke herkenning niet in de weg te staan. Tegelijk zeg ik: Ook bij een grote mate van geestelijke herkenning hoeven wij ons niet te laten ontnemen wat we op grond van Schrift en belijdenis geloven met betrekking tot Gods verbond. We mógen dit zelfs niet.

© Reformatorisch Dagblad